

НАПРЯМ 1. ЕКОНОМІКА

Бабух Ілона Борисівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри маркетингу,

інновацій та регіонального розвитку,

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Галін Анатолій Олександрович

аспірант,

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-441-5-1>

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ: НЕОБХІДНІСТЬ, ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ

Діджиталізація економіки та суспільства кардинально змінює умови діяльності підприємств у різних секторах і водночас значно ускладнює бізнес-середовище. Все більше аспектів ведення бізнесу стають залежними від цифрових технологій. Сучасні конкурентні переваги підприємств все більше визначаються здатністю ефективно використовувати ці технології. Цифрова трансформація відкриває нові перспективи для розвитку суспільства, проте водночас підвищує актуальність питань прозорості, безпеки даних, етичних норм тощо. Взаємодії між цифровими технологіями та змінами в бізнес-діяльності підприємств, а також їх стратегічним позиціонуванням на ринку, стають дедалі більш очевидними, і ці питання набувають особливої важливості в умовах переходу до цифрових технологій.

Процес впровадження цифрових технологій веде до трансформації бізнес-моделей підприємств у багатьох напрямках.

Одним із найважливіших аспектів є використання цифрових інструментів для автоматизації щоденних операцій, зменшення паперової роботи та вдосконалення внутрішніх процесів, що сприяє підвищенню продуктивності та зниженню загальних витрат. Іншим ключовим моментом є оптимізація бізнес-процесів за допомогою автоматизації. Це передбачає перехід на цифрові платформи для комунікації, зокрема використання мобільних додатків та соціальних мереж, які дозволяють підприємствам індивідуалізувати свої продукти та послуги, забезпечуючи персоналізоване обслуговування клієнтів. Клієнти отримують доступ до необхідної інформації, а цифрові технології допомагають компаніям ефективно взаємодіяти з ними. До цього також можна віднести використання CRM-систем, інструментів управління виробництвом та інших засобів автоматизації бізнес-процесів [1].

Значне зростання обсягів та ускладнення інформації на підприємствах вимагають їх обробки та аналізу за допомогою технологій великих даних (Big Data). У процесі цифрових трансформацій обробка великих обсягів інформації та розвиток аналітичних інструментів допомагають підприємствам отримувати цінні дані, що дозволяють точніше оцінювати ринкові зміни, прогнозувати тенденції розвитку, а також краще розуміти потреби клієнтів.

Надзвичайно важливо усвідомлювати взаємозв'язок між цифровими трансформаціями та інноваційним розвитком підприємства, оскільки саме це співвідношення є основою для створення конкурентних переваг. Сучасні бізнес-інновації неможливі без використання цифрових інструментів, і це сьогодні вважається непорушним принципом у практиці бізнесу. Однак слід підкреслити, що цифрові технології також ставлять перед підприємствами нові виклики, зокрема в галузі кібербезпеки, підготовки персоналу до впровадження нових технологій та адаптації корпоративної культури до значних змін. В умовах сучасної цифрової епохи ці питання вимагають не лише детального вивчення та глибокого аналізу, а й значних інвестицій у ресурси.

Більшість експертів підкреслюють, що сучасний етап науково-технічного прогресу (НТП) тісно пов'язаний з масовою цифровізацією бізнесу, що вимагає концептуальної перебудови системи управління підприємством. Це також включає впровадження нових технологій для прийняття управлінських рішень, особливо при розробці нових бізнес-моделей та стратегічних змінах у ринковому позиціонуванні компанії. Створення так званого цифрового підприємства, яке повинно повністю цифровізувати всі свої бізнес-процеси, за словами фахівців, включає кілька етапів запуску і поступового розвитку бізнесу в цифровому середовищі. Серед основних етапів цифрової трансформації – аналіз ринку, формування ключових ідей, розробка бізнес-плану, продукту чи послуги, а також маркетингові заходи. В цілому впровадження цифрових інновацій вимагає розробки цифрової стратегії підприємства, яка по суті є несумісною з традиційними операційними моделями ведення бізнесу [2].

Враховуючи це, підприємствам необхідно подолати кілька суттєвих бар'єрів, серед яких: слабка адаптація до культурних та організаційних змін, відсутність інноваційної культури, брак кваліфікованого персоналу, фінансові обмеження на закупівлю нових технологій та проблеми з кібербезпекою. Окрім того, підприємства повинні зосередитися на створенні гнучких бізнес-моделей, здатних швидко адаптуватися до змінюваного цифрового середовища. Для успішної цифрової трансформації необхідно також забезпечити ефективну взаємодію між технологічними інноваціями та управлінськими процесами, що дозволить підприємству зберігати конкурентні переваги на ринку.

Отже, цифрова трансформація є невід'ємною частиною стратегічного розвитку підприємства в умовах сучасного бізнес-середовища і потребує системного та комплексного підходу, а також готовності впроваджувати цифрові технології в усі аспекти його діяльності. Це дозволяє підприємствам не лише покращувати ефективність операційних процесів, але й створювати нові можливості для інновацій, залучення клієнтів та збереження

конкурентоспроможності. Водночас, для успішної реалізації цифрових ініціатив необхідно забезпечити належний рівень підготовки персоналу, адаптацію організаційної культури й інтеграцію технологічних рішень в існуючі бізнес-процеси.

Література:

1. Касич А.О., Прокопенко М.О. Ідентифікація тенденцій розвитку бізнес-процесів на промислових підприємствах України: галузевий аспект. *Академічні візії*. 2022. Вип. № 14. URL: <https://academyvision.org/index.php/av/-article/view/484>
2. Стец І.І. Ідентифікація бізнес-процесів підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 233–239.